

Sygn. akt II Ca 937/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan

Sędzia Sądu Rejonowego Marta Postulska-Siwek (delegowana)

Protokolant Sekretarz sądowy Emilia Trąbka

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2015 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z wniosku Skarbu Państwa reprezentowanego przez L.

Komendanta Wojewódzkiego Policji

z udziałem M. W.

o likwidację niepodjętego depozytu

na skutek apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-

Zachód w Lublinie z dnia 14 kwietnia 2014 roku, w sprawie VIII Ns 335/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Lublin-Zachód w Lublinie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sygn. akt II Ca 937/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowił:

I. stwierdzić likwidację niepodjętego depozytu sądowego w postaci broni gazowej – pistoletu marki B. (...), kaliber 8 mm, bez numeru oraz 9 sztuk amunicji, kaliber 9 mm, zdeponowanych w depozycie Komendy Wojewódzkiej Policji w L. pod numerem (...);

II. stwierdzić, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (k. 19).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 marca 1991 roku Komendant Wojewódzki Policji w B. wydał decyzję (...) w sprawie zezwolenia M. W. na posiadanie broni gazowej do ochrony osobistej. Na podstawie wskazanej decyzji w dniu 3 czerwca 1991 roku M. W. zakupił broń gazową w postaci pistoletu marki B. (...), kaliber 8 mm, bez numerów.

Sąd ustalił, że decyzją Komendanta Wojewódzkiego Policji w L. z dnia 28 marca 2007 roku M. W. cofnięte zostało pozwolenie na posiadanie broni gazowej. Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji w dniu 26 września 2007 roku przedmiotowa broń gazowa w postaci pistoletu marki B. (...), kaliber 8 mm, bez numeru

oraz 9 sztuk amunicji, kaliber 8 mm, zdeponowane zostały w depozycie Komendy Wojewódzkiej Policji w L. pod numerem (...).

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 2 ust. 3 oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o likwidacji niepojętych depozytów (Dz. U. Nr 208, poz. 1537 ze zm.) i wskazał, że pismem z dnia 11 maja 2010 roku M. W. (został zawiadomiony), iż zgodnie z ustawą z dnia 18 października 2006 roku o likwidacji niepojętych depozytów w przypadku nieodebrania broni z depozytu w terminie 3 lat od daty otrzymania przedmiotowego pisma, zdeponowana broń przejdzie na własność Skarbu Państwa. Wskazane pismo zostało prawidłowo doręczone w dniu 19 maja 2010 roku. Osobnym pismem M. W. informowany był również o możliwości zbycia przedmiotowej broni gazowej, na której posiadanie uczestnik postępowania utracił pozwolenie, na rzecz osoby trzeciej, posiadającej takie uprawnienie.

Sąd Rejonowy uznał, że w rozpoznawanej sprawie spełnione zostały przesłanki ustawowe do likwidacji depozytu w postaci złożonych w depozycie Komendy Wojewódzkiej Policji w L. pod numerem (...) przedmiotów.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd Rejonowy wskazał art. 520 § 1 k.p.c.

*

Od postanowienia z dnia 14 kwietnia 2014 roku apelację wniósł M. W., zaskarżając postanowienie w całości.

Uczestnik zarzucił „rażące naruszenie art. 5⁴ kodeksu cywilnego poprzez pozbawienie go czynnego uczestnictwa w postępowaniu w przedmiotowej sprawie przed sądem poprzez niezawiadomienie go o terminie posiedzenia Sądu”.

Uczestnik podniósł również, że nie został mu doręczony odpis wniosku Skarbu Państwa reprezentowanego przez L. Komendanta Wojewódzkiego Policji

M. W. wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Lublin-zachód w Lublinie celem ponownego rozpoznania

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja uczestnika jest zasadna w całym zakresie zaskarżenia, chociaż nie wszystkie podniesione w niej zarzuty i zawarte w niej wnioski są trafne.

W rozpoznawanej sprawie zaskarżony wyrok podlega uchyleniu, a sprawa przekazaniu do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, gdyż postępowanie przed tym Sądem jest dotknięte nieważnością.

Przepis art. 386 § 2 k.p.c., mający odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.), stanowi, że w razie stwierdzenia nieważności postępowania sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Przepis art. 379 pkt 5 k.p.c. stanowi, że nieważność postępowania zachodzi, jeżeli strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw.

Przepis art. 379 pkt 5 k.p.c. również ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.).

Z art. 379 pkt 5 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wynika zatem, że nieważność postępowania zachodzi, jeżeli uczestnik został pozbawiony możliwości obrony swych praw.

W rozpoznawanej sprawie M. W. został pozbawiony możliwości obrony swoich praw, ponieważ nie został mu doręczony odpis wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie i odpisu załączników, w związku z czym do chwili otrzymania

odpisu postanowienia orzekającego co do istoty sprawy nie wiedział, że toczy się w stosunku do niego postępowanie sądowe w przedmiocie stwierdzenia likwidacji niepodjętego depozytu, a w związku z tym nie miał żadnej możliwości zajęcia stanowiska procesowego w przedmiocie żądania wniosku oraz przytoczenia własnych twierdzeń dotyczących okoliczności faktycznych oraz dowodów na ich potwierdzenie.

Przedmiotowa sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym.

Przepis art. 514 § 1 k.p.c. stanowi, że rozprawa odbywa się w wypadkach wskazanych w ustawie. W innych wypadkach wyznaczenie rozprawy zależy od uznania sądu. Mimo niewyznaczenia rozprawy sąd przed rozstrzygnięciem sprawy może wysłuchać uczestników na posiedzeniu sądowym lub zażądać od nich oświadczeń na piśmie.

Z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego regulujących postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu (art. 693¹⁸ k.p.c. – art. 693²² k.p.c.) oraz ustawy z dnia 18 października 2006 roku o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. Nr 208, poz. 1537) nie wynika, że w sprawie o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu obligatoryjne jest wyznaczenie rozprawy. Oznacza to, że sprawa taka może być rozpoznana na posiedzeniu niejawnym i rozstrzygnięta postanowieniem co do istoty sprawy wydanym na tym posiedzeniu.

Możliwość rozpoznania i rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym sprawy o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu nie oznacza, że w takiej sprawie uczestnikowi lub uczestnikom nie powinien zostać doręczony odpis wniosku, jeżeli tego typu sprawa wszczęta została na wniosek.

Przepis art. 693¹⁹ k.p.c. stanowi, że:

§ 1. We wniosku o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu należy:

- 1) wskazać okoliczności, w których nastąpiło złożenie depozytu;
- 2) dokładnie określić depozyt podlegający likwidacji;
- 3) wskazać osobę, która jest uprawniona do odbioru depozytu.

§ 2. W przypadku gdy nie jest znana osoba uprawniona do odbioru depozytu lub nie jest znane jej miejsce zamieszkania lub siedziba, wnioskodawca jest obowiązany przedstawić dowody potwierdzające dokonanie czynności mających na celu wyjaśnienie tych okoliczności.

Z treści powołanych przepisów, które określają elementy wniosku o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu wynika pośrednio, że odpis tego wniosku powinien zostać doręczony osobie zainteresowanej, która w związku z tym jest wskazywana w treści wniosku jako uczestnik postępowania.

Nie byłoby uzasadnione stanowisko, że prawo do obrony swoich praw uczestnik mógłby realizować w wystarczający sposób na etapie postępowania apelacyjnego.

Wypadki, w których strona lub uczestnik otrzymuje odpis orzeczenia wydanego na posiedzeniu niejawnym, w szczególności orzeczenia sądowego co do istoty sprawy, wraz z odpisem pozwu lub innego pisma wszczynającego postępowanie w sprawie, są ściśle określone w przepisach proceduralnych. Przykładowo sytuacje takie mają miejsce:

- a) w postępowaniu nakazowym – art. 491 § 3 k.p.c.: nakaz zapłaty doręcza się stronom; pozwanemu wraz z pozwem, załącznikami i pouczeniem o treści art. 493 § 1 zdanie trzecie,
- b) w postępowaniu upominawczym – art. 502 § 2 k.p.c.: pozwanemu doręcza się nakaz zapłaty wraz z pozwem i pouczeniem o sposobie wniesienia sprzeciwu, o treści art. 503 § 1 zdanie trzecie oraz o skutkach niezaskarżenia nakazu,
- c) w elektronicznym postępowaniu upominawczym – art. 502 § 2 k.p.c. w zw. z art. 505²⁸ k.p.c.

We wskazanych wyżej wypadkach nie istnieje niebezpieczeństwo pozbawienia pozwanego możliwości obrony swoich praw, gdyż po ewentualnym wniesieniu sprzeciwu lub zarzutów od nakazu zapłaty sprawa jest rozpoznawana w dalszym ciągu w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a więc po doręczeniu odpisu pozwu pozwany może realizować w tej instancji swoje prawo do obrony.

Wyłączenie doręczenia stronie lub uczestnikowi odpisu pisma wszczynającego postępowanie w sprawie i ograniczenie stronie lub uczestnikowi możliwości realizacji prawa do obrony swoich praw tylko do etapu postępowania przed sądem drugiej instancji dotyczy wyjątkowych sytuacji wyraźnie określonych w przepisach prawa. Przykładowo w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności sąd nie doręcza dłużnikowi ani odpisu wniosku, ani też odpisu tytułu wykonawczego (art. 794² k.p.c., art. 795 § 2 i 3 k.p.c.). Podobna zasada, od której są wyjątki, występuje w postępowaniu zabezpieczającym (art. 740 § 1 k.p.c.).

Podsumowując, należy stwierdzić, że z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego regulujących postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu (art. 693¹⁸ k.p.c. – art. 693²² k.p.c.) oraz ustawy z dnia 18 października 2006 roku o likwidacji niepodjętych nie wynika, że postępowanie przed sądem pierwszej instancji w sprawie o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu toczy się bez udziału wskazanych we wniosku uczestników postępowania. Oznacza to, że uczestnikom takim powinien zostać doręczony odpis wniosku i załączników celem umożliwienia czynnego udziału w postępowaniu i obrony swoich praw.

W rozpoznawanej sprawie niedoręczenie M. W. odpisu wniosku i załączników, a w związku z tym rozpoznanie sprawy przez Sąd pierwszej instancji i wydanie postanowienia co do istoty sprawy spowodowało pozbawienie tego uczestnika możliwości obrony swoich praw.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy postanowił uchylić postępowanie w całości i przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Lublinie.

W toku dalszego postępowania Sąd Rejonowy doręczy uczestnikowi M. W. odpis wniosku i załączników.

Jeżeli Sąd Rejonowy uzna, że wystarczające jest rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym, to przed rozpoznaniem sprawy należy wyznaczyć uczestnikowi odpowiedni termin, liczony od doręczenia odpisu wniosku i załączników, a upływający przed rozpoznaniem sprawy, na zajęcie stanowiska w przedmiocie żądania wniosku oraz twierdzeń wnioskodawcy dotyczących okoliczności faktycznych oraz celem ewentualnego złożenia wniosków dowodowych.

Jeżeli Sąd uzna, że potrzebne jest rozpoznanie sprawy na rozprawie, to należy zastosować przepisy art. 206 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Po przeprowadzeniu postępowania Sąd Rejonowy dokona ustaleń faktycznych bądź na podstawie przeprowadzonych dowodów (art. 227 k.p.c.), bądź na podstawach nie wymagających przeprowadzenia dowodu (art. 228 k.p.c. – art. 231 k.p.c., art. 234 k.p.c.), jeżeli znajdą zastosowanie w sprawie, i rozstrzygnie wniosek o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu.

*

Na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy pozostawił Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.